

Sygn. akt III RC 87/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 kwietnia 2013 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodniczący: SSR Magdalena Bombała

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Ignasiak

po rozpoznaniu w dniu 12 kwietnia 2013 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa J. W.

przeciwko małoletniemu K. W. reprezentowanego przez przedstawiciela ustawowego J. S.

o uchylenie obowiązku alimentacyjnego

I. obniża alimenty od powoda J. wiechowskiego zasądzone na rzecz małoletniego powoda K. W. wyrokiem tutejszego Sądu z dnia 21.12.2009 r. w sprawie IIIRC 303/09 z kwoty po 380 zł miesięcznie do kwoty po 230 zł (dwieście trzydzieści) zł miesięcznie, poczynając od dnia 11.01.2013 r., płatne z góry do dnia 10-go każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami na wypadek zwłoki w ich płatności , do rąk J. S. - jako ustawowego przedstawiciela małoletniego pozwanego;

II. w pozostałej części powództwo oddala ;

III. nie obciąża stron kosztami postępowania.

.....

podpis Sędziego

Zarządzenie :

1. odnotować ;
2. kal. 21 dni ;
3. tyt. wyk. doręczyć pozwanej .-

Sygn. akt III RC 87/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 11.01.2013 r. powód J. W. wniósł o uchylenie obowiązku alimentacyjnego wobec swojego małoletniego syna K. W..

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że jest zatrudniony jako pracownik gospodarczy i zarabia 1.112,57 zł netto miesięcznie, z czego komornik sądowy egzekwuje 60 % kwoty. Podał, że spona raty za pralkę i lodówkę, legitymuje się trzecim stopniem niepełnosprawności.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni pozwany K. W., urodzony (...), jest synem J. K. i J. W..

Wyrokiem z dnia 21.12.2009 r. wydanym w sprawie sygn. akt III RC 303/09 tut. Sąd Rejonowy podwyższył alimenty od powoda na rzecz małoletniego pozwanego z kwoty 120 zł miesięcznie do kwoty 380 zł miesięcznie.

W dacie wydania orzeczenia małoletni pozwany K. W. miał 9 lat, małoletni zamieszkiwał wraz z przedstawicielką ustawową. J. K., która pokrywała comiesięcznie opłaty mieszkaniowe w wysokości 400 zł. Ponosiła również koszty utrzymania małoletniego, a mianowicie: wyżywienie 200 zł, wydatki szkolne 60 zł, wydatki kulturalne 150 zł, odzież 100 zł, środki higieny 50 zł.

Przedstawicielka ustawowa małoletniego nie pracowała, otrzymywała zasiłek pielęgnacyjny w wysokości 153 zł, zasiłek rodzinny – 91 zł, tzw. celówki – ok. 400 zł oraz dodatek mieszkaniowy – 234 zł. Oprócz pomocy z MOPS nikt jej finansowo nie pomagał.

Pozwany pokrywał comiesięcznie opłaty mieszkaniowe w wysokości 200 zł, prąd 50 zł, gaz 60 zł. Pozwany pracował i osiągał wynagrodzenie w wysokości 1.740 zł brutto miesięcznie. Pozwany nie interesował się dzieckiem, nie utrzymywał z nim kontaktów, nie przekazywał prezentów okazjonalnych.

Postanowieniem z dnia 11 maja 2010 r. w sprawie sygn. akt III RNsm 252/10 tut. Sąd ograniczył władzę rodzicielską J. K. nad małoletnim K. W. poprzez umieszczenie małoletniego w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Postanowieniem z dnia 5.10.2012 r. w sprawie sygn. akt III RNsm 442/12 tut. Sąd z urzędu ograniczył władzę rodzicielską J. K. i J. W. nad małoletnim K. W. ustanawiając kuratora w osobie J. S. do zarządu majątkiem małoletniego, w szczególności w zakresie pobierania świadczeń alimentacyjnych należnych małoletniemu, reprezentowania małoletniego w dochodzeniu tych świadczeń.

(dowód: akta tut. Sądu sygn. akt III ROpm 1203, III RC 303/09)

Obecnie małoletni pozwany od 15.04.2011 r. przebywa w rodzinnym domu dziecka.

Małoletni uczęszcza do szkoły podstawowej, kończy VI klasę. Opiekun małoletniego otrzymuje świadczenie z MOPS na małoletniego w kwocie 800 zł na pokrycie kosztów jego utrzymania. Alimenty, które otrzymuje małoletni są wpłacane na jego konto, na koncie jest ok. 2.800 zł. Małoletni jest zdrowy, nosi okulary. Wydatki szkolne obejmują: książki ok. 500 zł, bal na zakończenie roku 60 zł, koszty miesięczne: wycieczka do kina ok. 20 zł, składki klasowe ok. 5 zł.

Małoletni nie chce widywać się z ojcem. Matka małoletniego kontaktuje się z synem.

(dowód: przesłuchanie przedstawiciela ustawowego małoletniego pozwanego – k. 38)

Powód obecnie zamieszkuje we W.. Powód pracuje jako pracownik gospodarczy, zarabia 1.600 zł brutto miesięcznie. Powód spłaca kredyt na pralkę, rata wynosi 125 zł miesięcznie. Opłaty mieszkaniowe obejmują: czynsz 287 zł, energia 125,48 zł.

Komornik sądowy zajął wynagrodzenie powoda i wierzytelności zasiłku chorobowego oraz rachunek bankowy celem zaspokojenia należności z tytułu alimentów, alimenty zaległe wynoszą 15.197,82 zł.

Powoda zaliczono do lekkiego stopnia niepełnosprawności.

Powód ma zaległości w ZUS i (...) Urzędzie Wojewódzkim na kwotę 20.194,30 zł. Powód ma zadłużenie we (...) sp. z o.o. w kwocie 11.733,66 zł.

Powód jest leczony ortopedycznie, ma zalecone noszenie obuwia korygującego i rehabilitację.

Powód nie utrzymuje kontaktów z synem.

(dowód: - potwierdzenie przelewu z dnia 18.07.2012 r. – k. 4

- dokumentacja medyczna powoda – k. 4

- zestawienie opłat za media – k. 5

- pismo Naczelnika US W. z dnia 22.02.2012 r. – k. 6

- zaświadczenie o spłacie kredytu w (...) Banku – k. 8

- wezwanie do zapłaty z dnia 30.11.2012 r. – k. 10

- orzeczenie o stopniu niepełnosprawności – k. 11

- pisma Komornika Sądowego z dnia 2.01.2013 r. i 10.01.2013 r. – k. 12, 18

- pismo Gminy W. z dnia 30.01.2013 r. – k. 23

- przesłuchanie powoda – k. 38)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Okoliczności faktyczne niniejszej sprawy Sąd ustalił przede wszystkim na podstawie przesłuchania powoda i przedstawiciela ustawowego małoletniego pozwanego, a ponadto opierając się na dołączonych przez powoda dokumentach.

Podstawy prawnej żądania powoda należy upatrywać w treści art. 138 k.r.o., który daje możliwość zmiany orzeczenia w przedmiocie alimentów w razie zmiany stosunków. Ustalenie zmiany stosunków, jak wyjaśnił Sąd Najwyższy, następuje przez porównanie stosunków obecnych z warunkami i okolicznościami uprzednio istniejącymi (uzasadnienie tezy VII uchwały Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r.). Przez pojęcie stosunków w tym przypadku należy rozumieć okoliczności istotne z punktu widzenia ustawowych przesłanek obowiązku alimentacyjnego i jego zakresu. Zmiana zatem stosunków tak pojmowanych jest zmianą okoliczności, od których zależy istnienie i zakres obowiązku alimentacyjnego.

Przepis art. 133 k.r.o. stanowi, iż rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

Zgodnie z art. 135 § 1 k.r.o. zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Oznacza to, że usprawiedliwione potrzeby uprawnionego powinny być zaspokojone w takim zakresie, w jakim pozwalają na to możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego. Górną granicą świadczeń alimentacyjnych są zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego, chociażby nawet w tych ramach nie znajdowały pokrycia wszystkie usprawiedliwione potrzeby uprawnionego do alimentacji (orzeczenie SN z dnia 20 stycznia 1972 r., III CRN 470/71). Z treści art. 128 k.r.o. wynika natomiast, iż obowiązkiem alimentacyjnym jest obowiązek dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania.

Rodzice w zależności od swych możliwości są obowiązani zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych (wyżywienia, mieszkania, odzieży, higieny osobistej) jak i duchowych (kulturalnych), także środki wychowania (kształcenia ogólnego, zawodowego) według zdolności, dostarczania rozrywek i wypoczynku. Przy ocenie,

które z potrzeb uprawnionego powinny być uznane za potrzeby usprawiedliwione, należy z jednej strony brać pod uwagę możliwości zobowiązanego, z drugiej zaś zakres i rodzaj potrzeb. Będzie to mieć wpływ na rozstrzygnięcie, w jakiej mierze możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego będą wzięte pod uwagę przy oznaczaniu zakresu obowiązku alimentacyjnego. Zawsze jednak każde dziecko musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci wyżywienia zapewniającego jego prawidłowy rozwój fizyczny, odzież, środki na ochronę zdrowia, kształcenie podstawowe i zawodowe oraz na ochronę jego osoby i majątku. Wyjście poza wymienione potrzeby zależy tylko od osobistych cech dziecka oraz od zamożności i przyjętego przez zobowiązanego modelu konsumpcji (tak komentarz A. M., D. H., L.-R. A., O. A., S. T., S. A., Z. A. LEX 2010).

W niniejszej sprawie bez wątpienia na powódzie ciąży obowiązek alimentacyjny względem małoletniego pozwanego.

Powód opierał swoje żądanie na twierdzeniu, iż od daty wydania poprzedniego orzeczenia w przedmiocie alimentów zmniejszyły się jego dochody. W 2009 r. powód pracował i osiągał wynagrodzenie w wysokości 1.740 zł brutto miesięcznie, pokrywał comiesięcznie opłaty mieszkaniowe w wysokości 200 zł, prąd 50 zł, gaz 60 zł. Małoletni pozwany w dacie wydania poprzedniego orzeczenia w przedmiocie alimentów miał 9 lat, małoletni zamieszkiwał wraz z przedstawicielką ustawową. J. K., która pokrywała comiesięcznie opłaty mieszkaniowe w wysokości 400 zł. Ponościła również koszty utrzymania małoletniego, a mianowicie: wyżywienie 200 zł, wydatki szkolne 60 zł, wydatki kulturalne 150 zł, odzież 100 zł, środki higieny 50 zł. Przedstawicielka ustawowa małoletniego nie pracowała, otrzymywała zasiłek pielęgnacyjny w wysokości 153 zł, zasiłek rodzinny – 91 zł, tzw. celówki – ok. 400 zł oraz dodatek mieszkaniowy – 234 zł. Oprócz pomocy z MOPS nikt jej finansowo nie pomagał. Obecnie małoletni przebywa w rodzinnym domu dziecka, jest uczniem szkoły podstawowej. Opiekun małoletniego otrzymuje świadczenie z MOPS na małoletniego w kwocie 800 zł na pokrycie kosztów jego utrzymania. Alimenty, które otrzymuje małoletni są wpłacane na jego konto, na koncie jest ok. 2.800 zł. Małoletni jest zdrowy, nosi okulary. Wydatki szkolne obejmują: książki ok. 500 zł, bal na zakończenie roku 60 zł, miesięczne wydatki: wycieczka do kina ok. 20 zł, składki klasowe ok. 5 zł.

W ocenie Sądu nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu art. 138 k.r.o., która by uzasadniała obniżenie alimentów z kwoty po 380 zł miesięcznie do kwoty po 230 zł miesięcznie na rzecz małoletniego.

Jak wynika z treści art. 135 § 1 k.r.o. zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, ale również od możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. W ocenie Sądu możliwości majątkowe powoda nie pozwalają mu na płacenie alimentów w dotychczasowej kwocie. Zdaniem Sądu możliwości zarobkowego powoda się zmniejszyły, zarabia on mniej niż w czasie wydania poprzedniego orzeczenia. W 2009 r. powód uzyskiwał dochód w wysokości ok. 1.200 netto miesięcznie. Aktualnie powód pracuje jako pracownik gospodarczy, zarabia 1.600 zł brutto miesięcznie. Powód spłaca kredyt na pralkę, rata wynosi 125 zł miesięcznie. Opłaty mieszkaniowe obejmują: czynsz 287 zł, energia 100zł. Komornik sądowy zajął wynagrodzenie powoda i wierzytelności zasiłku chorobowego oraz rachunek bankowy celem zaspokojenia należności z tytułu alimentów, alimenty zaległe wynoszą 15.197,82 zł. Powód ponadto ma zaległości w ZUS i (...) Urzędzie Wojewódzkim na kwotę 20.194,30 zł. Powód ma zadłużenie we (...) sp. z o.o. w kwocie 11.733,66 zł. Sąd wziął również pod uwagę, że powód jest leczony ortopedycznie, ma zalecane noszenie obuwia korygującego i rehabilitację, ponadto powoda zaliczono do lekkiego stopnia niepełnosprawności.

W ocenie Sądu powód powinien zaspokajać potrzeby małoletniego pozwanego w takim zakresie, w jakim pozwalają mu na to możliwości zarobkowe i majątkowe. Górną granicą świadczeń alimentacyjnych są bowiem zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego, choćby nawet nie zostały w tych granicach pokryte wszelkie usprawiedliwione potrzeby uprawnionego do alimentacji (wyrok SN z 20.01.1972 r., III CRN 470/71).

Rozważając żądanie powoda Sąd Rejonowy miał na uwadze stanowisko Sądu Najwyższego, zgodnie, z którym małoletnie dzieci mają prawo do równej stopy życiowej z rodzicami. Konsekwencją tej zasady jest to, że rodzice w żadnym razie nie mogą uchylić się od obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie może utrzymać się

samodzielnie, tylko na tej podstawie, że wykonywanie obowiązku alimentacyjnego stanowiłoby dla nich nadmierny ciężar. Rodzice muszą więc podzielić się z dzieckiem nawet najmniejszymi dochodami....” (Uchwała Pełnego Składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 1976 r. III CZP 46/75, OSNCP 1976/9 poz. 184). Dokonując kompleksowej analizy zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz kierując się przede wszystkim dyrektywą dbania o dobro dziecka Sąd uznał, iż zasadnym będzie utrzymanie obowiązku alimentacyjnego powoda wobec małoletniego pozwanego jednakże z uwagi na sytuację materialną i zdrowotną powoda wysokość alimentów powinna ulec znacznemu obniżeniu, tj. do wysokości 230 zł. W ocenie Sądu sytuacja majątkowa powoda od wydania poprzedniego orzeczenia w przedmiocie alimentów uległa pogorszeniu i nie jest on obecnie w stanie płacić alimentów w dotychczasowej wysokości. Wynagrodzenie powoda jest na niższym poziomie, ponadto powód ma liczne zadłużenia i zobowiązania. W ocenie Sądu, nawet jeżeli w ramach alimentów nie znajdują pokrycia wszystkie usprawiedliwione potrzeby uprawnionego do alimentacji pozwanego, to utrzymanie w pozostałym zakresie pozwanego powinno być zaspokajana z otrzymywanych przez opiekuna małoletniego świadczenia z MOPS w kwocie 800 zł.

Biorąc zatem pod uwagę, iż w porównaniu do stanu z dnia wydania poprzedniego orzeczenia w przedmiocie alimentów sytuacja majątkowa powoda uległa pogorszeniu, Sąd obniżył alimenty od powoda o kwotę 150 zł miesięcznie na rzecz małoletniego i dalej idące powództwo oddalił, o czym orzeczono jak w punkcie I i II sentencji wyroku.

W punkcie III sentencji wyroku Sąd nie obciążył stron kosztami postępowania.